

Hankintalain muutokseen varautuminen: ilmoitus Valtiokonttorille pidennetyn siirtymäajan hyödyntämisestä

LLHall 9.9.2026
41/07.03.02/2022

Valmistelija Pulkamo Kirsi Lapin liitto

Eduskunnan hyväksymät hankintalain muutokset tulevat sovellettaviksi 1.7.2027 alkaen, siirtymäajan päätyttyä. Muutoksen keskeinen sisältö koskee osakeyhtiömuotoisia sidosyksiköitä: sidosyksikön omistajan omistusosuuden tulee olla vähintään 10 prosenttia, jotta hankintayksikkö voi jatkossa hankkia palveluita sidosyksiköltään. Mikäli omistusosuus jää tämän rajan alle, hankintayksikön on lähtökohtaisesti irtisanottava sidosyksikön kanssa tehdyt sopimukset päättymään viimeistään 30.6.2027 mennessä.

Laki mahdollistaa kuitenkin pidemmän, enintään 30.6.2030 asti ulottuvan siirtymäajan hyödyntämisen, mikäli sopimuksen irtisanomisesta aiheutuisi kohtuuttomia seurauksia, siihen liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä tai sopimuksen ennenaikainen päättäminen voisi vaarantaa kyberturvallisuuden. Pidemmän siirtymäajan käyttöönotto edellyttää, että hankintayksikkö tekee asiasta määrämuotoisen ilmoituksen Valtiokonttorille viimeistään 30.9.2026.

Lapin liiton omistusosuus kuntayhtymän ICT-palveluiden tuottajasta LapIT Oy:stä on 0,6 prosenttia. Omistusosuuden nostaminen uuden lain edellyttämään vähintään 10 prosenttiin ei ole taloudellisesti eikä käytännössä mahdollista toteuttaa itsenäisesti lyhyellä aikavälillä. Lapin liiton toiminta on pitkäaikaisesti ja laajasti integroitunut LapIT Oy:n tuottamiin kriittisiin ICT-infrastruktuurin ja perustietotekniikan palveluihin, joiden äkillinen katkeaminen jo 30.6.2027 mennessä muodostaisi merkittävän riskin palveluiden jatkuvuudelle, tietoturvalle ja varautumiselle.

Pidemmän siirtymäajan hyödyntäminen ei sido Lapin liittoa mihinkään tiettyyn lopputulokseen ICT-palveluiden järjestämisen suhteen, vaan antaa aikaa arvioida, miten tarvittavat ICT-palvelut järjestetään jatkossa. Riittävä siirtymäaika mahdollistaa muutosten toteuttamisen hallitusti, turvaten palveluiden jatkuvuuden ja tietoturvan koko prosessin ajan, ja vähentää riskiä siitä, että Lapin liitto joutuisi tekemään kiireessä pitkällä aikavälillä epätarkoituksenmukaisia ratkaisuja. Lapin liiton rajalliset resurssit eivät myöskään mahdollista useiden samanaikaisten järjestelmä- ja palvelumuutosten toteuttamista ilman merkittävää toiminnallista riskiä, minkä vuoksi vaihtoehtojen selvittäminen edellyttää erillistä, kohdennettua valmistelutyötä.

Esittelijä vs. maakuntajohtaja Takkula Hannu Lapin liitto

Päätösesitys Maakuntahallitus päättää

1. hyödyntää hankintalain mahdollistamaa pidempää siirtymäaikaa enintään 30.6.2030 asti LapIT Oy:n kanssa tehtyjen sopimusten osalta;
2. valtuuttaa hallintojohtaja Kirsi Pulkamon tekemään asiaa koskevan ilmoituksen Valtiokonttorille määräaikaan 30.9.2026 mennessä.

Päätös

Tiedoksi LapIT Oy